

Kallelse

Onsdag 2022-02-16

Klockan 09:00-12:00

Via länk (Teams)

Kallade:

Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, ~~Birgitta Jonsson~~, Jannice Persson, Gun-Britt Sandström
Västerbottens idrottsförbund: ~~Niclas Bromark~~, Mikael Eriksson
Enskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Joar Sandström Holmöns utvecklingsforum

Företagarna Umeå: ~~Anna Åberg~~, Torbjörn WennebroLRF Umeå: ~~Roger Sandström, Inger Edlund~~Enskilt företag på Umeå landsbygd: ~~Kristina Johansson Häljegård~~

Umeå universitet: Charlotta Hedberg

SLU: Gun Lidestav

Umeå kommun: Mikael Berglund, Mattias Larsson, Bore Sköld, ~~Elmer Eriksson~~

Jennie Bergvall Kalén handläggare LBR, Elin Lindqvist sekreterare LBR

<i>Förutsättningar</i>	<i>Ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande och service</i>
<i>Hållbar utveckling</i>	<i>Ex. attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald, ungdom</i>
<i>Lokalt näringsliv</i>	<i>Ex. företagande, besöksnäring, skogs- och lantbruk</i>
Ärende	Omfattning
Agenda:	<ul style="list-style-type: none">- Välkommen samt val av justerare- Covid-19- Ersättare i rådet, enskild företagare- LBR verksamhetsplan 2022: besluta om fokusområden och arbetsformer

	<ul style="list-style-type: none"> - Umeå 400 år - <u>Stående punkter från Landsbygdsutvecklaren:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Presentation: Kunskapsrapport om Umeå landsbygd ○ Leader ○ Revidering av Umeå kommuns landsbygdsprogram under 2022 - Forskarskola med fokus Landsbygd - Gun - Rally VM: uppföljning till sommaren - Arvoden 2022 – Elin - Övrigt
Välkommen samt val av justerare	Föregående protokoll läggs till handlingarna och Mattias Larsson väljs till justerare för mötet.
Covid-19	<p>Ingen ny information. Till råds-mötet i maj hoppas vi kunna ses fysiskt.</p> <p>Fritidsnämnden kommer fortsätta ge bidrag till verksamheterna och det kommer sökbara medel inför nästa år för återstart i föreningar.</p> <p>För idrottsföreningar kommer det finnas olika stöd att söka, en del är styrda utifrån aktiviteter men finns också möjlighet för idrottsföreningar att få stöd av RF-SISU.</p>
Ersättare rådet enskild företagare	<p>Ingen ersättare för Jorik väljs till beredningsgruppen då Roger från LRF kommit med i denna. Bra att försöka hålla en mindre och aktiv beredningsgrupp.</p> <p>En ersättare för Jorik i LBR behövs för platsen "enskild företagare". LBR beslutar att Företagarna Umeå får i uppgift att nominera en företagare till posten. Eftersom lantbruket redan är representerat i rådet vore det bra att försöka få med en annan bransch, helst bör det också vara en person som kan fortsätta efter valet.</p> <p>Företagarna kontaktas för att nominera en ersättare.</p>
LBR verksamhetsplan 2022: besluta om fokusområden och arbetsformer	Förslag till verksamhetsplan har skrivits fram. Den ska följas upp årligen med en verksamhetsberättelse och utvärdering. I planen finns förslag till fokusområden för 2022 och hur vi kan effektivisera vårt arbete i rådet. Förslagen bygger på resultaten från workshopen den 2 februari och svaren från höstens digitala enkät.

Spelregler för våra LBR-möten (förbättrade arbetsformer):

1. luftiga möten
2. information via skrift när möjligt
3. Använda talrundor oftare
4. förbereder gäster/föreläsare att info ska utgå från landsbygdsperspektivet
5. Låta ledamöter föredraga i frågor de har expertkunskap inom
6. Arbeta i arbetsgrupper mellan möten
7. alla ledamöter har ansvar att förmedla mellan rådet och sina organisationer
8. fysiska möten på landsbygden i första hand
9. digitala beredningsgruppsmöten

Talarrunda: alla deltagare på mötet lämnar sina synpunkter på förslaget. Rådet är överens om att det är bra förslag.

Övergripande aktiviteter/löpande arbete under 2022:

- Fungera som remissinstans och expertgrupp inom landsbygdsfrågor i Umeå kommun
- Öka rådets synlighet för kommunens verksamheter och allmänheten (presentation i KF? Nyhetsartiklar på webben?)
- Studieresa/studiebesök
- Publik aktivitet för att för att uppmärksamma Umeå landsbygd, ex. initiera politiska debatter/landsbyggsdag
- Kompetensbank LBR: kartlägga vilka frågor där vi har expertkunskap inom rådet

Ordet är fritt:

- Remissinstans: bra om vi funderar på vad som borde komma på agendan gällande remisser och vad vi ska ta upp i rådet. Viktigt med proaktiv agenda. Att tidigt vara med i processer och även starta dem vid behov.
- Viktigt att hålla koll på statistiken kring landsbygden, ex. arbetslöshet, åldersutveckling, inflyttning mm.

En statistikrapport är under arbete och klar inom ett par veckor. Rapporten kommer delas ut till rådet.

- Mediapresskonferens: när statistikrapporten är klar kan rådet göra en presskonferens och kommentera den från LBRs håll, synliggöra oss och landsbygdens viktiga del i kommunens utveckling.

Förslag till fokusområden för 2022:

1. Bostadsbyggande: hur kan rådet vara en kraft för ökat diversifierat byggande på landsbygden
2. Främja och engagera föreningslivet
3. Livsmedelsproduktion

Andra frågor som många hade lyft var service och hållbart resande.

Ordet fritt:

- Landsbygden mycket mer än jordbruk och livsmedelsproduktion. Ba om vi kan värna om småföretagen på landsbygden
- Finns det sådant som kan utvecklas till leaderprojekt framgent? Ex. hur vi främjar försörjning på landsbygd, leva/bo, byakontor?
- Finns en vits att kombinera frågor vi jobbar med i rådet med projekt som leader, att det finns ekonomiska möjligheter.
- Näringslivet som helhet viktig: ändra namn till: Främja livsmedelsproduktionen och näringslivet på landsbygden?
- Viktigt att hålla fokus och inte täcka allt under 2022. Livsmedelsproduktionen knyter an till kommunens miljömål, viktigt att vi jobbar med hållbarhetsfrågor.
- Bra med förslaget om fokus på livsmedelsproduktion i år, kanske bredare grepp kring landsbygdsföretag nästa år. Vi måste kunna mäta med arbetet också.
- Kugga tag i befintliga arbeten, ex. MatSam-projektet.
- Verksamhetsplan för ett år, är det rimligt? Kanske bättre med längre period?
- Revidering av dokumentet byggande i byarna: här kan en arbetsgrupp från LBR jobba tillsammans med byggnadsnämnden och tjänstepersoner. Även bostadsförsörjningsprogrammet en viktig punkt för en kommande arbetsgrupp inom byggande på landsbygd.
- Viktigt med fokus på föreningslivet, bidra till återstart efter pandemin.

Beslut: LBR beslutar att godkänna verksamhetsplanen och dess förslag till prioriteringar, så som dom är formulerade. Även att starta upp arbetsgrupper som kan jobba med områdena.

	<p>Arbetsgrupper:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bostadsbyggande: Torbjörn, Alf, Joar, Mikael B. Punkter att jobba med: referensgrupp inom bostadsförsörjningsprogrammet, ordna möte med Bostaden AB, vara referensgrupp kring dokumentet Byggande i byar. 2. Främja engagemang och föreningsliv: Maria, Mikael E, Jennie. Kanske någon från Fritid (handläggare eller fritidschef?) Jennie kontaktar Stefan Hildingsson angående detta och arbetet som är på gång. 3. Lokal livsmedelsproduktion: Kristina, Charlotta, Jennie. <p>Viktigt att deltagare känner att fokusområdet är viktigt för ens organisation.</p> <p>Grupperna startar i gång arbetet snarast och får i uppdrag att börja fundera hur vi ska jobba med fokusområdena: vilka kontakter behöver tas? Finns det några konkreta aktiviteter vi kan göra? Förslag till planering presenteras på nästa rådsmöte i maj.</p> <p>Arbetsgrupper: inget arvode till arbetsgrupper endast ideellt Jennie skickar ut frågan vilka som önskar vara med i arbetsgrupperna, till hela LBR.</p>
<p>Umeå 400 år</p>	<p>Beredningsgruppen har pratat om hur rådet kan använda sig av jubileumsåret. Viktigt att ha med sig möjligheterna med Umeå 400 år i sådant som rådet ändå ska göra: behöver alltså inte handla om helt nya aktiviteter.</p> <p>Viktigt för arbetsgrupperna att ha med jubileumsåret i bakhuvudet, som en möjlighet att förstärka ev. aktiviteter. Fundera igenom. Det finns pengar att söka, Studio 400 på Rådhusstorget kan användas, marknadsföring på 400årswebben. Prata med Dan kring ev. aktiviteter, om det går att samordna med firandet.</p> <p>Vid frågor kontakta Jennie eller Dan.</p> <p>Länk: Umeå 400 - Umeå kommun (umea.se)</p>

Stående punkter från
Landsbygdsutvecklaren

Fem avsnitt:

- Attraktiva livsmiljöer
- Starkt lokalt näringsliv
- Väl fungerande offentlig service
- Goda kommunikationer
- Aktiv lokal utveckling

Presentation: Kunskapsrapport om Umeå landsbygd

Varje ledamot i LBR kommer att få rapporten. Den kommer att finnas tillgänglig digitalt och i tryckt version.

Syftet med rapporten är att beskriva nuläge och hur utveckling och förändringar sett ut de senaste åren inom kommunens utpekade målområden för landsbygdsutveckling. Dessa är: Attraktiva livsmiljöer, Starkt lokalt näringsliv, Väl fungerande offentlig service, Goda kommunikationer och Aktiv lokal utveckling.

Rapporten är en slags deluppföljning av kommunens landsbygdsprogram. Ska också väcka nyfikenhet kring landsbygden. Senaste statistikrapporten som togs fram för Umeå landsbygd var 2015.

Kort sammanfattning från tre avsnitt

Attraktiva livsmiljöer:

- Fler flyttar från tätort till landsbygd än tvärtom. År 2020 flyttade 215 personer från tätort till landsbygden, ovanligt många. Förmodligen pga. pandemin, "Coronaeffekt".
- Sysselsättningsgraden och inkomster är generellt högre på landsbygden
- Bostadsförsäljning sker över hela landsbygden och bostäder byggs i stora delar. Tätortsnära landsbygd och lägen vid sjöar är särskilt populärt.
- Fastighetsöverlåtelse är väldigt ovanligt och inga sådana har skett inom kommunen senaste 10 åren. Gäller alltså rena överlåtelse, inte att hus kan säljas billigare till ex. barn.
- Många fritidshusägare i Umeå kommun bor också i kommunen.

Starkt lokalt näringsliv:

- Antalet företag ökar på landsbygden
- Jordbruksföretagen har minskat
- Forslundagymnasiet: antagna elever till lantbruksinriktningar har mer än fördubblats senaste åren.
- Umeås REKO-ring är den näst största i Sverige med 17 000 medlemmar

Aktiv lokal utveckling:

- Många föreningar på landsbygden har drabbats hårt av pandemin. Många har också gått igenom en digital omställning. Umeå kommun har gett olika stöd till föreningar under pandemin som ett sätt att stötta.
- 50 projekt har beviljats kommunens landsbygdsstöd åren 2018–2021, motsvarar cirka 1,3 miljoner kronor. Andra stora projekt som kommunen medfinansierat är Mötesplats Stöcke och köpet av Holmöns Prästgård.

Hur kan rapporten komma till nytta?

- Viktigt kunskapsunderlag inför revidering av Umeå kommuns landsbygdsprogram 2022.
- Nytt grepp: erbjuda digitala studiecirkel med färdiginspelade miniföreläsningar på varje tema, som föreningar kan använda. Följt av diskussionsfrågor som inspiration i lokala utvecklingsarbetet.
- **Jennie skickar ut presentationen**

Inspel LBR:

Allt väsentligt väldigt positivt, LBR kan vara en kraft i att sprida ordet och komma ut med resultatet. Ett exempel är att ordna pressträff med LBR för att lyfta fram rapporten.

Leader

- Handläggningen av ansökan och strategin är klar: strategin lever upp till Jordbruksverkets formella krav. Nu tillsätts en urvalskommitté som ska betygsätta inkomna strategier under våren. Ju högre betyg desto högre budget till leaderområdena. I slutet på maj/början på juni får vi veta om strategin blir prioriterad, dvs. om vi kommer tilldelas pengar.
- 2022 kommer föreningen bildas som ska hålla i arbetet med leaderområdet. Utgångspunkten är att den ideella föreningen URnära byter namn och styrelse. Nya programperioden börjar först januari 2023. Tidigast då kan Umeåregionens leaderområde starta och pengar sökas för projekt.
- Mikael och Jennie sitter i en samverkansgrupp med Urnära. Information ska gå ut till kommunerna under våren gällande medfinansiering, nominering mm.
- Strategin går att läsa på: www.ideriket2030.se, den har tagits fram för att synka med andra strategier som

	<p>Regionala utvecklingsstrategin, Umeåregionens gemensamma landsbygdsutvecklingsstrategi mm. Ska stärka mycket av det som redan görs. Både inom region och lokalt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Önskemål om budget ska skickas in till Jordbruksverket under våren. Tilldelade budgeten beror också på poängsättningen. Ju högre budget ju mer offentlig medfinansiering krävs. Tidigare programperiod handlade det om cirka 40 miljoner fördelat på 6–7 år i Umeåregionen. - Kommande projektledare: sitta i stan eller på landsbygden? Blir styrelsens uppgift att besluta, beror på var kansliet upprättas osv. <p>Revidering av Umeå kommuns landsbygdsprogram under 2022</p> <p>Umeå kommuns landsbygdsprogram (antaget KF 2018) ska revideras. Jennie börjar planera för detta och rådet kommer att vara en viktig del i arbetet.</p> <p>Kommer inte vara ett lika omfattande arbete som när programmet togs fram, snarare ses som uppdatering. Förhoppning om att ha ett uppdaterat program klart för antagande till senhösten 2022.</p>
<p>Kommunforskarskola med fokus landsbygd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentation skickas ut i protokollet 	<p>Gun sitter med i en referensgrupp för "Uppdrag landsbygd", ett uppdrag som SLU har fått av regeringen och som handlar om att utveckla forskning kring landsbygdsutveckling.</p> <p>Som en del i detta finns en idé om att starta en kommunforskarskola. Konceptet går under namnet KOMLAND (kommunforskarskola med fokus på landsbygder). Ett 10-årigt program vars vision är att <i>"med sikte på framtiden vara landsbygdsforskningens "öra mot marken" och en kör av röster ör hållbar utveckling och relationsbyggande."</i></p> <p>Det innebär att forskarskolan ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generera ny kunskap och lösningar kring viktiga frågeställningar för kommuner. - Vara samlande kraft inom landsbygdsforskning - Erbjuda en arena för dialog och kompetensutveckling mellan akademi och myndigheter, lokalt och centralt. - Jobba med fallbaserade doktorandprojekt med kommuner som partners

Fråga till LBR: vilken/vilka är Umeå kommuns aktuella och specifika problemställning som kan forskas på och lösas inom ramen för en forskarskola?

Medskick:

Viktigt att tänka Norrlandsfokus. Även att det inte blir ett för avgränsat område för doktoranden.

Utmärkt initiativ. Området VA-lösningar på landsbygd kan vara en flaskhals.

Umeå tar emot detta med öppna armar, bra timing att det kommer nu. LBR kan hjälpa till att knyta kontakter och skriva bra ansökan.

Bra initiativ! Även lägga till civilsamhället under texten "arena för dialog och kompetensutveckling mellan akademi och myndigheter".

Följeforskning (LEADER) går det att följa upp i detta forum? Göra jämförelser med andra områden i Sverige?

LBR tar emot inbjudan med öppna armar, men kan inte besluta något om inriktning nu.

GUN: Då konceptet och ett antal kommuner är med så är tanken på finansiering att kontakta Formas eller forskningsråd. UK är den första kommunen som detta presenteras för.

Gun tar med sig den positiva responsen från LBR till SLU och berättar att det väckte bra respons och intresse. Sedan behöver fler forskande kollegor kontaktas för att kolla intresse med andra kommuner. Förhoppningsvis kan nästa steg tas senare i vår med att försöka knyta ihop detta. Även följa utvecklingen kring Leader, lyssna av vad som kan finnas i det sammanhanget.

Gun återkommer med mer info till mötet i maj.

Rally VM:

Viktigt att ur landsbygdsperspektiv göra en uppföljning hur rallyt skötts och genomförts, ex. förbättringsmöjligheter, vad har varit

	<p>bra, hur kom föreningarna in mm. På så vis förbereda inför kommande års Rallyn.</p> <p>Umeå kommun arbetar för att motverka kriminalitet och prostitution under rallyt.</p> <p>RF-SISU är stöd till Rally och Visit Umeå. Motorklubbar och andra föreningar är med, inte bara idrottsföreningar. Framför allt via volontärer och medhjälpare.</p> <p>Alf: Vindelns kommun gör plats för 20 rullstolar på bästa plats efter en sträcka.</p>
Arvoden 2022	Arvoden 2022: se bifogat dokument
Övrigt	Torbjörn berättar att för 7 år sedan fanns inte någon restaurang i Taveljöområdet, men nu finns det 4 st. Detta är verkligen värt att fira!
Till nästa möte	<p><u>Presentation från respektive arbetsgrupp gällande:</u></p> <p>Bostadsbyggande, bostadsförsörjningsprogrammet (LBR erbjuden vara med som referensgrupp) möte med Bostaden, Byggande i byar. Torbjörn, Alf, Joar, Mikael B</p> <p>Engagemang och föreningsliv-Maria, Mikael E, Jennie. Ev. någon från Fritid.</p> <p>Lokal livsmedelsproduktion -Kristina, Charlotta, Jennie. Jennie kontakta MatSam-projektet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jennie sammankallande i arbetsgrupperna Engagemang och föreningsliv, samt Lokal livsmedelsproduktion. Mikael B håller i trådarna i arbetsgruppen för bostadsbyggande. <p><u>Forskarskola med fokuslandsbygd</u></p> <p>Återkommer om detta till nästa möte</p> <p><u>Rally VM: uppföljning till sommaren</u></p>

Noterat av:

Elin Lindqvist, sekreterare landsbygdsutvecklingsrådet genom Mikael Berglund ordförande och Jennie Bergvall Kalén handläggare

Webbsida: www.umea.se/lbr